

عنوان مقاله:

تحویلی نگری عمده ترین خطای روش شناختی در پژوهش علوم

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت سینوی (مشکوه النور)، دوره 11، شماره 36 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

سعیده سیاری - کارشناسی ارشد

خلاصه مقاله:

تعارضات ناشی از حصرگرایی و تحویلی نگری در ابعاد گوناگون شناخت، مانع مهمی در دست یابی اندیشمندان به شناخت گسترده و همه جانبه بوده است. با توجه به آنکه یکی از عمده ترین موانع در فرآیند پژوهش تحویلی نگری است، آسیب شناسیدوره های چندگانه پژوهش لازم است مورد بررسی قرار گیرد. ذات گرایی و غایت گرایی اندیشه ارسطویی و عدم توجه به شرایط و روابط متقابل پدیده ها به همراه جزم گرایی از علل ناکارآمدی این شیوه پژوهش بود که منجر به تحویل های مختلف مثل تحویل مسایل فلسفه به کلام یا منطق و سرانجام به زبان یا روان شناسی شد. شیوه عینیت گرای مدرن با پوزیتیویسم برای رفع موانع تفکر ارسطویی جایگزین آن شد. توجه صرف به تیوری، روش استقرایی و مشاهده و توصیف پدیده ها به جای تفسیر آنها مهمترین ویژگی شیوه پوزیتیویسم است که موجب شده همه معرفت بشر با بخشی از آن یعنی علوم طبیعی یکی گرفته شود و کل معرفت به بخشی از آن تحویل گردد. چنین خطایی اندیشمندان پست مدرن را به تردید در تفکرات پوزیتیویسم سوق داد. دوران پست مدرن با عصر اثبات و ابطال تیوری ها، توجه ویژه به روش و برنامه های تحقیقاتی، تحویل علم به عوامل جامعه شناختی دانشمندان، آنارشیسم و نسبیت گرایی و سرانجام کثرت گرایی افسار گسیخته همراه است. در هر یک از این گرایش ها در واقع فرآیند پژوهش به بخشی از آن تحویل می شود. فرا پست مدرنیسم با کنکاش در این خلل های معرفتی به جستجوی دیدگاهیدر پژوهش می پردازد که ویژگی آن در نظر گرفتن تمام دیدگاه ها و دوری از یکسوی نگری در پژوهش و روش های آن است. چنین دیدگاهی پژوهش را یک فرآیند ذهنی صرف نمی داند، بلکه عوامل گوناگون مانند عوامل جامعه شناختی، روان شناختی و حتی زیست شناختی و سایر عوامل دیگر را در آن موثر می داند.

کلمات کلیدی:

تحویلی نگری، پوزیتیویسم، ارسطوگرایی، نسبیت گرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/808713>

